

De fiscalist

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Ariëlla Kornmehl

De fiscalist

Ambo|Anthos
Amsterdam

Deze uitgave kwam tot stand met medewerking van
Van Grunsven Creative Management,
zie ook www.vangrunsvencm.com

Deze roman is deels gebaseerd op bestaande feiten, maar elke gelijkenis
met bestaande personages berust op louter toeval.

ISBN 978 90 263 5907 1

© 2022 Ariëlla Kornmehl

Omslagontwerp Roald Triebels, Amsterdam

Omslagillustratie © Marcus Davies / Millennium Images /

ANP (man); © Chipmunk131 / Shutterstock (vrouw)

Foto auteur © Julie Blik

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Jadie

Humans think in stories, rather than in facts.

– Yuval Harari

1

Al in de wachtkamer stoort hij zich, niet zozeer aan het onuitstaanbare gehoest om hem heen als wel aan het idee dat hij bijna aan de beurt is en moet vertellen waar hij mee zit. Hij kan het bij hoofdpijn laten, maar hij moet eigenlijk opbiechten dat hij steeds weer last heeft van dat gejaagde gevoel zonder te weten waar het vandaan komt. En soms is hij half benauwd. Door een onverklaarbare druk op zijn borst. En dan lijkt het of de afstand tot zijn omgeving steeds groter wordt. Alsof hij er geen deel meer van uitmaakt. Ook heeft hij rare aanvallen van nervositeit, trillingen in zijn lijf, hij voelt zich dan behoorlijk ellendig zolang het duurt. En die verdomde pijn rond zijn borstbeen.

Een hectische zaak met veeleisende klanten, dat hebben zoveel mensen, dat zou geen klachten moeten geven. Al moet er vaak van alles tegelijkertijd gebeuren. Soms is hij bang om dossiers door elkaar te halen in zijn hoofd. Ruim twee jaar geleden zat hij hier ook, met hetzelfde gevoel. Na zijn korte uitleg kwam de huisarts destijds met een absurd advies. Het werd tijd voor gesprekken. Met een therapeut bijvoorbeeld. Om te begrijpen waarom hij zich opgejaagd voelt en om meer in ba-

lans te komen. Praten zou de hoofdpijn wellicht doen afnemen. Alsof therapie zou helpen.

Op de een of andere manier was hij er onmiddellijk van overtuigd dat dat voor hem volstrekt onnodig was. Nu hij eraan terugdenkt raakt hij weer geïrriteerd. Hij had afkeurend zijn hoofd geschud. Wat dacht de huisarts wel? Een goede vriend kan ook, had de huisarts eraan toegevoegd. Die goede vriend had hij niet. Heeft hij niet. Maar hij had geknikt. Op de terugweg naar kantoor was hij langs een elektronicawinkel gereden om een digitale dictafoon aan te schaffen. Hij besloot zelf wel die goede gesprekken te regelen. Sindsdien heeft hij de huisarts niet meer bezocht en dus ook nooit hoeven toegeven dat het inderdaad oplucht om je ei kwijt te kunnen. Het inspreken had een positief effect op hem, in die tijd voelde hij een soort zelfvertrouwen waarvan hij hoopte dat het nooit meer zou verdwijnen. Maar het verdween. Dat kwam vooral door Dorien.

Misselijkmakend. Hij zat voor de zoveelste keer met dat ding voor zijn mond toen Dorien ongeduldig in de deuropening van zijn kamer kwam staan. ‘Dóé je het met dat ding of zo?’ vroeg ze met opgetrokken wenkbrauwen en over elkaar geslagen armen. In eerste instantie deed hij alsof hij niet begreep waarop ze doelde. Een paar minuten later gooide hij alle aantekeningen weg en wiste de hele folder.

Met zijn iPhone zou het nu allemaal minder opvallend en gemakkelijker moeten zijn. Hij besluit een nieuwe te kopen. Hij moet erkennen dat het ordenen van zijn gedachten hem rust geeft. Al is het een heel gedoe om uit de aantekeningen het werk van privé te scheiden. Daar heeft hij geen zin meer in. Maar hij heeft last van bonkende hoofdpijn. Dat gejaagde gevoel is ook al tijden terug en hij wordt weer regelmatig overvallen door gedachten waarmee hij niet uit de voeten kan. Wat zal

de huisarts zeggen? Ga weer met iemand praten? Wat verwacht hij in godsnaam van dit bezoek?

Hij strekt zijn vingers en rekt ze uit tot hij de kootjes hoort knakken. De huisarts zal hem een treurig geval vinden. Nog voordat hij aan de beurt is verlaat hij de praktijk. 'Er is iets tussen gekomen,' zegt hij tegen de assistente. Hij haast zich de praktijk uit. Hij weet dat hij er goed aan doet om zijn gedachten weer vast te leggen. Ook al zijn er weinig momenten waarop hij kan inspreken, hij kan de gedachten door zijn hoofd laten gaan, alsóf hij inspreekt, met iemand praat. Zoals over de Kaufmannen.

De afgelopen weken heeft hij twee afspraken met hen gehad, hij heeft de indruk dat hij daar ook stress van krijgt. Daarover moet hij praten. Met zijn goede vriend. Die hij niet heeft. Of komt het niet door de familie Kaufmann, maar door hun dochter? Moet hij dat toegeven? Hij zit stil achter het stuur en merkt dat hij al rustiger is. Krankzinnig eigenlijk.

Mila had hem gevraagd om af te spreken in verband met het algemene plaatje, van huwelijkse voorwaarden tot en met het testament. Ook de holding moesten ze bespreken.

Eerst zijn ze met z'n tweeën, rond negen uur, ze zit kalm tegenover hem, met die geconcentreerde blik in haar ogen, alsof ze door hem heen kijkt. Een enkele keer verschijnt er een ontwapenende glimlach op haar gezicht. Dan ziet hij die iets kleinere hoektand van haar, die hem vroeger al was opgevallen. Ze is niets veranderd in al die jaren, of nee, dat is natuurlijk onzin, haar gezicht is meer getekend en in haar blik zie je dat er is geleefd, of dat ze moeder is. Kan dat? Kun je dat eigenlijk aan een vrouw zien? Dat lijkt hem sterk, maar er is iets veranderd, ze is natuurlijk niet meer die studente die achter haar ouders aan zijn kantoor binnenloopt. En haar lichaam is ranker geworden, vast niet door het baren, misschien wel door het gezonder leven, wat je als student zelden doet. Of heeft het ermee te maken dat ze meer in balans lijkt? Ook de verhoudingen van haar lichaam kloppen, ze heeft iets tengers, dat was hem vroeger niet opgevallen. Haar gewicht past bij haar lengte. Niet dat hij enig idee heeft wat ze weegt. Kun je uit iemands bewegingen

opmaken of hij gezond is? Als iemand niet soepel beweegt zal er vast iets mis zijn. Nee, zo werkt het niet.

Anton wordt ongemakkelijk van haar stilte. Door haar blik wordt hij zich meer bewust van zijn eigen lijf. Ze staart hem aan waardoor hij ineens gaat nadenken over zijn handen, of hij soms vreemde bewegingen maakt, al doet hij helemaal niets raars. Over zijn kale hoofd, of ze daar misschien naar kijkt. Tegelijkertijd praat hij door, hij is per slot van rekening haar adviseur, dus hij vertelt en zij luistert. Uit een enkele vraag die ze stelt spreekt haar kwetsbaarheid, juist uit haar toon en woordkeus, hoewel de vragen intelligent zijn. Hij weet niet hoe hij die tegenstrijdigheid moet rijmen.

Ze worstelt met haar huwelijkse voorwaarden. Ze wil zijn mening horen en blijkbaar niet wachten op haar echtgenoot, die ook aanwezig zou zijn bij deze meeting. Hij zal zo wel thuis komen. De huwelijkse voorwaarden zijn een lastig onderwerp, vooral om zonder partner te bespreken. Die voorwaarden zijn er al zo lang, het is behoorlijk zinloos om je daar nu druk om te maken. Dat geeft hij aan, al wil hij begrijpen waar ze mee zit. Daar is hij tenslotte voor. Ze heeft het over de alimentatieproblematiek die zich zou kunnen voordoen. Ze kijkt hem een tijdje aan. Wat er gebeurt na het overlijden, daar maakt ze zich geen zorgen om, voegt ze eraan toe, dat vindt ze goed geregeld. Even later beent Adam het huis binnen, bellend, hij heeft zijn dochter naar school gebracht. Merkwaardig dat die tieners niet gewoon fietsen. Hij is altijd vriendelijk, daar zul je Anton niet over horen. Ze is wel erg jong met hem getrouwd. Anton kent haar al sinds haar achttiende. Adam was toen al zo'n evenwichtig type, dat moet haar hebben aangetrokken.

‘Goed je te zien, Antonius.’

Anton heeft er een hekel aan als iemand zijn naam voluit

noemt, het geeft hem het gevoel dat er met hem wordt gespot. Niemand anders noemt hem zo. Hij kan hem wel op zijn bek slaan.

‘Goedemorgen,’ antwoordt Anton, die hem stevig de hand schudt en daarna zijn best doet om zijn handen in de leuning van de stoel te drukken.

Adam kust Mila op haar mond en neemt plaats, die zoen ziet hij ook weer niet zo vaak bij lang getrouwde paren. Adam is sympathiek maar gespannen.

Terwijl Adam een vraag over de overdrachtsbelasting op tafel legt, vraagt Anton zich af of Mila misschien zo jong voor hem viel omdat hij zo’n sportman is. Hij ziet eruit alsof hij zonder moeite in het weekend een marathon rent. Zelfs zijn huid is afgetraind, die zit zo strak om zijn kaaklijn. Hij is de enige van de familie die Anton het gevoel geeft dat hij de uitvoerder is, dat hij in dienst is. Met de rest van de familie voelt hij zich juist verbonden.

Het is maar goed dat computers zijn aantekeningen tegenwoordig omzetten in tekst, als Dorien dat moest doen zou hij niet zo vrijuit inspreken op de terugweg van een klant. Dat praten geeft hem rust, hij begrijpt dat dat misschien raar is, maar zo voelt het wel. Dat had die huisarts toch goed gezien. Sommige technische aantekeningen geeft hij wel meteen door aan Dorien, zodat ze er snel mee aan de slag kan.

Als Mila weer aan tafel zit, zegt hij dat het schilderij aan de wand mooi is. Hij vraagt zich af waarom het hem nooit eerder is opgevallen, wellicht omdat hij normaal met zijn rug die kant op zit. Ze bedankt hem voor het compliment en begint te vertellen over de geschiedenis van het doek, hoe bijzonder het is dat het al vier generaties in de familie is. Of hij zich wel realiseert hoe uniek dat is voor een Joodse familie. Nee, daar

is hij zich niet van bewust, maar hij luistert aandachtig naar de onderduikgeschiedenis van het schilderij. Nu ze zo zitten te praten heeft hij de indruk dat ze hem als mens ziet, niet alleen als fiscalist. Dat ze dat gedeelte van hemzelf ziet waarvan hij vaak de indruk heeft dat het onzichtbaar is, tenminste, wel voor vrouwen als Mila. Ze ziet hem toch niet staan?

Toen ze jaren geleden Anton en Adam aan elkaar voorstelde, viel het Anton al op dat haar man iets overheersends heeft. Ze luistert naar hem, alsof hij macht over haar heeft. Een fiscalist is er natuurlijk voor de gelijke behandeling en hij zal haar belangen behartigen. Ze hebben eerst een lange discussie over de relatief jonge holding, hij moet nog het een en ander regelen voor de aangifte van vorig jaar, daar heeft Adam al eerder naar gevraagd. De inkomstenbelasting is punt twee op de gemeenschappelijke agenda, daar komen ze ook wel uit, hij moet daar op kantoor even met Bert en Boris naar kijken, dus bij dezen een aantekening voor de jongens op de zaak.

Hij kan eigenlijk best goed delegeren, vindt hij. Dorien verwijt hem vaak dat hij alles altijd zelf wil doen, maar dat is niet waar. En dat hij alle mails drie keer controleert voordat ze de deur uit gaan, ook dat vindt hij onzin. Hij wil zijn werk gewoon goed doen. Hij is ijverig en toegewijd, dat is alles. Hij moet de huwelijkse voorwaarden en de inkomstenbelasting eigenlijk apart noteren. Of kan hij op zijn iPhone al verschillende files maken? Hij heeft onmiddellijk een nieuwe aangeschaft, in de overtuiging dat het laatste model het meeste kan. Hij zal synchrone notities op een soort actielijst maken, die kan op kantoor worden rondgestuurd. De rest houdt hij voor zichzelf, ook om terug te zoeken waarom hij bepaalde constructies heeft uitgedacht.

Hij heeft te veel klanten en zaken door elkaar lopen, hij

moet alles helder hebben en kunnen terugvinden. Als hij terugleest hoe het zat, is het meteen weer duidelijk en kan hij zich voorbereiden op het volgende gesprek. En eigenlijk gebeurt er iets anders waar hij baat bij heeft als hij een afspraak nabespreekt in zijn hoofd: het ordent. Een paar jaar geleden liep hij nog met dat kleine zwarte apparaatje op zak, nu draagt de telefoon bij aan de structuur die hij nodig heeft. Wat hij aan dit soort klantengesprekken lastig vindt is dat hij ook regelmatig met Mila en haar ouders aan tafel zit, weliswaar op zijn kantoor, maar dan is Mila daar in een andere hoedanigheid, als dochter van, als erfgenaam. Nu, zo bij haar thuis, voelt het anders. Het bizarre is dat hij altijd de indruk krijgt dat het haar allemaal niet zoveel kan schelen. Is het onverschilligheid? Nee. Ook geen desinteresse, integendeel, ze is juist betrokken. Ondanks haar studie geschiedenis is ze financieel goed onderlegd, geen berekening is haar te ingewikkeld. Op kantoor pent hij ze altijd neer op zijn whiteboard en ziet hij meteen wanneer klanten hem niet meer volgen, maar zij volgt in principe alles.

Haar oudere zus is vaak de grote afwezige bij die afspraken, ze hebben een 'prima' relatie maar zij heeft het te druk met haar kinderkledingwinkel om een paar keer per jaar naar zijn kantoor te rijden. Aanstellerij, vindt Anton. Het samenvoegen van de inkomstenbelasting is trouwens ook geen probleem, hij neemt aan dat Bert al uitstel heeft gevraagd voor de aangiftes.

Als ze overgaan naar de huwelijkse voorwaarden ziet hij Mila's schouders in elkaar zakken, hij hoeft natuurlijk niet te laten merken dat ze het er al even kort over hebben gehad. Adam wil de voorwaarden doorlopen, ze zijn nog van voordat alle kinderen er waren, al meer dan vijftien jaar geleden. Het is

goed om er aandacht aan te besteden. Anton legt uit dat de wet ook is veranderd en er hier en daar wat aangepast kan worden, maar dat de regels in grote lijnen hetzelfde blijven. Het finale verrekenbeding volgens Amsterdams model is niet zo handig meer, daar moeten ze naar kijken. Eigenlijk is er niets aan de hand zolang ze bij elkaar blijven, en hij heeft geen enkele reden om te vermoeden dat dat niet het geval is. Maar hij is wel vaker voor verrassingen komen te staan bij klanten, dus laat hij vooral niet naïef zijn en ook het echtscheidingshoofdstuk aankaarten.

Mila kan er amper naar luisteren, ze slaat haar ogen neer, alsof ze dat onderwerp niet verdraagt, Adam zegt dat ze gewoon even moet meedenken, het is immers zuiver hypothetisch. 'Waarom moet het dan zo worden uitgeplozen,' vraagt ze terecht en wat kortzichtig. Hij zegt dat dat nou eenmaal moet bij vermogende families. Ze rolt met haar grote bruine ogen en zucht.

De vraag zit hem in het recht van Mila op alimentatie, omdat ze zelf nog geen vermogen heeft maar wel erfgenaam is, maar dat zou allemaal pas spelen op de langere termijn.

Adam vraagt hem een voorstel op papier te zetten voor de volgende keer. Hij komt zijn vrouw enigszins tegemoet door te zeggen dat Mila niet geïnteresseerd is in geld, wat Anton wil beamen, maar dat is makkelijk gezegd als het er gewoon altijd is. Ze weet niet wat het is om het niet te hebben.

Ze zijn de oude voorwaarden helemaal doorgelopen. Ineens vraagt Adam hoe het zit als Mila er niet meer is. Of er dan nog wel iets voor hem overblijft of dat alles rechtstreeks naar de kinderen gaat. Er zou dan geen sprake zijn van een echtscheiding, maar natuurlijk zijn die voorwaarden er ook in verband met een overlijden, daar heeft Adam gelijk in. Hij zet Anton

aan het denken, niet over de constructie, die is voor Anton glashelder, maar de vraag is frappant, zou het Adam toch ook om haar geld gaan? Wil hij ervan leven als zij er niet meer is? Hij heeft een eigen inkomen. Dit element wilde Anton niet wijzigen, Mila had er ook niets over gezegd voordat Adam thuiskwam, haar familiekapitaal gaat naar haar kinderen. Ze verdraagt het niet om over de dood en dergelijke zaken na te denken, dat ziet Anton aan haar gezicht.

Afgezien van die ene vraag stoort Adams aanwezigheid niet, maar wanneer hij de bijeenkomst moet verlaten voor een andere afspraak voelt Anton zich opgelucht. Alsof deuren opengaan en de grond weer zuiver wordt. Ook Mila lijkt te ontspannen, of beeldt hij zich dat in? Ze stelt voor om nog eens koffie te zetten, waardoor Anton de vrijheid voelt om mee te lopen naar de keuken. Terwijl ze water in de machine giet, staat hij als aan de grond genageld haar achterste te bekijken.

Bij het vertrek geeft Mila aan dat ze elkaar volgende maand weer zien, er staat al een afspraak met haar ouders in de agenda. En o ja, ze hoopt dat haar zus ook meekomt. Hij heeft haar één keer gezien, ze is veel ouder en harder dan Mila en ze heeft niet veel toe te voegen. Mila is een nakomertje. Hij realiseert zich dat ze oude ouders heeft en vraagt zich af wat dat met een kind doet.

Als hij achter haar naar de deur loopt, kijkt hij hoe ze zich voortbeweegt. Het dringt tot hem door dat hij haar loopje uit duizenden zou herkennen. Dat komt door de manier waarop haar heupen bewegen. Hij wil even met Timmer overleggen, als notaris heeft die misschien nog een voorstel over uitsluiting. Hij probeert het wel als ze elkaar volgende week zien in Den Haag, in verband met de zaak-Maassen.

Hij gelooft niet dat hij meer rust in zijn lijf voelt, maar praten met een goede vriend zou goed moeten doen, hij hoort het de huisarts zó weer zeggen. Wat een eikel.

Achter het stuur besluit hij naar een parkeerterreintje te rijden om te onderzoeken hoe het opnemen met zijn nieuwe iPhone werkt. Stilstaand zoekt hij de functie. Een grote rode knop voor de opname. Hij drukt hem in: 'Dit is een test, test.' Hoe origineel, voegt hij eraan toe. 'Maar ik ben gewoon een saaie lul.' Hij drukt nog een keer op de rode knop, de opname stopt. De locatie van de opname staat erbij vermeld. Dat hoeft geen probleem te zijn, niemand die het ziet. En zijn locaties zijn geen geheim, tenminste, tot nu toe niet. Hij vraagt zich toch af of dat ook anders kan. Het bericht wissen is makkelijk, hij ziet het prullenbakje op het scherm ernaast. Als hij een nieuwe poging waagt, ziet hij dat dezelfde locatie als titel verschijnt maar dat het een opvolgend nummer krijgt. Ook handig. Zijn opname wordt onderbroken, boven in zijn scherm ziet hij een oproep staan. Voor hij het weet heeft hij al opgenomen. 'Anton, waar hang je in godsnaam uit? Je agenda was leeg vanochtend, je hebt dus geen afspraak.'

Die aanval had hij niet verwacht en hij probeert zijn ademhaling te controleren. Het doet hem dus zeker geen goed, die opnamen, beseft hij onmiddellijk. 'Dorien, bemoei je niet overal mee, je weet dat ik niet zonder je kan maar...' Hij komt niet uit zijn woorden. Dorien bevestigt dat hij niets is zonder haar, maar er ligt een aangifte op hem te wachten, die moet dringend de deur uit. 'Je bent veel later dan ik had verwacht, nu zit ik met een haastklus opgescheept.' Op vriendelijke toon zegt hij dat hij op weg is naar kantoor, al kan hij het niet uitstaan dat ze zich gedraagt alsof ze zijn chaperonne is. Alsof ze er

recht op heeft om altijd maar te weten waar hij is, wat hij doet, wat hij uitspookt. Hij weet dat ze zich zo opstelt door wat ze samen hebben gehad, door wat er tussen hen is gebeurd.

‘Je hebt er een hekel aan als ik me te veel met je bemoei, maar dit is voor mij heel vervelend. Niemand anders kan het stuk tekenen, dat weet je.’ Anton voelt zich opgejaagd en begrijpt dat hij zich moet verdedigen, hij begint uit te leggen, niet eens om de situatie naar zijn hand te zetten, maar vooral om haar wat te kalmeren, ze lijkt zo over haar toeren, terwijl hij gewoon wat aan de late kant is, ze moet niet overdrijven.

‘Nou goed, ik sta nu op een parkeerterrein, ik moet even wat doen.’

Of hij moet plassen, onderbreekt ze hem.

‘Nou, ik kan m’n plas nog best ophouden, zo oud ben ik nog niet, maar als je het wilt weten...’

Ze zucht overdreven luid.

‘Ik heb een nieuwe iPhone gekocht.’

‘Toe maar. Op naam van de zaak? Ik heb geen afrekening gezien. En er was toch niets mis met je oude?’

‘Ja, op de zaak en ik was aan het uitproberen of die ook als een dictafoon werkt, dat vond ik in het verleden toch wel handig.’ Hij heeft er een hekel aan als ze hem zo op de hielen zit, al probeert hij niet geïrriteerd te klinken.

‘Alsof je dat moet uitproberen, iedereen weet toch dat er een voice-memofunctie op zit. Sinds wanneer doe je die dingen zelf? Kom nou maar gauw naar kantoor, dan help ik je.’

‘Soms wil ik zelf weleens iets uitvinden, jouw hulp is niet nodig en ik kom eraan om dat stuk te tekenen.’

Ze klinkt gerustgesteld, al spreekt ze haar verwondering uit over de aankoop, en vooral het nut ervan, ze vraagt hem wat hij dan zo nodig moet inspreken. Hij gaat er niet op in. Hij sluit